

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ, ΠΡΟΝΟΙΑΣ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΑΣΦΑΛΙΣΕΩΝ

ΤΜΗΜΑ
ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Αρ. Φακ.: 8.15.19.4
Αρ. Τηλ.: 22405657
Αρ. Φαξ: 22663788

25 Νοεμβρίου 2020

Επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται
στον τομέα της εμπορίας οικοδομικών υλικών,

Κυρία / Κύριε,

**Ο περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και
Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας Νόμος του 2018 (Ν. 164(I)/2018)**

**Παροχή πληροφόρησης στο Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας
σχετικά με τις συγκεντρώσεις φυσικών ραδιονουκλιδίων σε οικοδομικά υλικά
που παρουσιάζουν ενδιαφέρον από άποψης ακτινοπροστασίας
σχετικά με την ακτινοβολία γάμμα που εκπέμπουν**

Αναφέρομαι στο πιο πάνω θέμα και σας πληροφορώ τα ακόλουθα:

1. Ο Υπουργός Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, ενεργώντας μέσω της Υπηρεσίας Ελέγχου και Επιθεώρησης για Ακτινοβολίες (Υπηρεσία Ελέγχου) του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας (ΤΕΕ), αποτελεί την αρμόδια Αρχή στην Κύπρο για τα θέματα ακτινοπροστασίας και ραδιολογικής ασφάλειας. Στο πλαίσιο αυτής της αρμοδιότητας, η Υπηρεσία Ελέγχου είναι επιφορτισμένη, μεταξύ άλλων, με την παρακολούθηση και αξιολόγηση της εξωτερικής έκθεσης των μελών του κοινού από την ακτινοβολία γάμμα που εκπέμπεται από τα οικοδομικά υλικά που παρουσιάζουν ενδιαφέρον από άποψης ακτινοπροστασίας.
2. Τα υλικά του φλοιού της γης (πετρώματα, χώμα) περιέχουν φυσικά ραδιονουκλίδια όπως ουράνιο (U-238), θόριο (Th-232) και τα θυγατρικά τους ραδιοϊσότοπα, π.χ. ράδιο (Ra-226), καθώς και κάλιο (K-40). Κατά συνέπεια, τα οικοδομικά υλικά περιέχουν ποσότητες φυσικής ραδιενέργειας, οι οποίες, ανάλογα με το είδος και την προέλευση του υλικού, παρουσιάζουν σε ορισμένες περιπτώσεις σημαντικές συγκεντρώσεις φυσικών ραδιονουκλιδίων που μπορούν να προκαλούν υπολογίσιμες εκθέσεις σε ακτινοβολία στα μέλη του κοινού.
3. Το εν λόγω θέμα καλύπτεται γενικά από τον περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας Νόμο του 2018 (Ν. 164(I)/2018), ρυθμίζεται όμως ειδικότερα από:
 - (α) τους περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Καθορισμός Βασικών Προτύπων Ασφαλείας για την Προστασία από τους Κινδύνους που προκύπτουν από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες) Κανονισμούς του 2018 (Κ.Δ.Π. 374/2018), και
 - (β) την περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας (Προδιαγραφές, απαιτήσεις και

υποχρεώσεις για οικοδομικά υλικά και κατηγορίες και είδη πρακτικών με φυσικά ραδιενεργά υλικά που παρουσιάζουν ενδιαφέρον από άποψης ακτινοπροστασίας) Γνωστοποίηση του 2019 (Κ.Δ.Π. 392/2019).

4. Ειδικότερα, η Κ.Δ.Π. 392/2019, αντίγραφο της οποίας επισυνάπτεται για εύκολη αναφορά, καθορίζει, μεταξύ άλλων:
- (α) τα υλικά που παρουσιάζουν ενδιαφέρον από άποψης ακτινοπροστασίας σχετικά με την ακτινοβολία γάμμα που εκπέμπουν (παρ. 1)
 - (β) τις υποχρεώσεις των προσώπων που διαθέτουν ή προτίθενται να διαθέτουν τέτοια υλικά (παρ. 5), αναφορικά με τον προσδιορισμό:
 - (i) των συγκεντρώσεων ενεργότητας των ραδιονουκλιδίων που περιέχονται στα οικοδομικά υλικά ενδιαφέροντος, και
 - (ii) του αντίστοιχου δείκτη συγκέντρωσης ενεργότητας (I),
 - (γ) τα χαρακτηριστικά του πιστοποιητικού μέτρησης της συγκέντρωσης ενεργότητας ραδιονουκλιδίων σχετικά με τα οικοδομικά υλικά ενδιαφέροντος, στο οποίο αναγράφονται, εκτός από τον δείκτη συγκέντρωσης ενεργότητας (I), άλλα χρήσιμα σχετικά στοιχεία όπως το είδος, η ποιότητα, η προέλευση και οι συνθήκες εξόρυξης του υλικού, ο κατασκευαστής ή προμηθευτής κ.λπ. (παρ. 7),
 - (δ) τα αρμόδια εργαστήρια στην Κύπρο για τη διενέργεια αναλύσεων ραδιενέργειας σε οικοδομικά υλικά και την έκδοση πιστοποιητικών μέτρησης της συγκέντρωσης ενεργότητας ραδιονουκλιδίων (παρ. 6).
5. Η πιο πάνω Γνωστοποίηση τέθηκε σε ισχύ με τη δημοσίευσή της στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας στις 6.12.2019 και το ΤΕΕ άρχισε τη συγκέντρωση πιστοποιητικών μέτρησης της συγκέντρωσης ενεργότητας ραδιονουκλιδίων αναφορικά με τα οικοδομικά υλικά ενδιαφέροντος.

Σε πρώτη φάση, αναμένεται από τις επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον τομέα αυτό να παρέχουν πληροφόρηση στο ΤΕΕ, ως η υποχρέωσή τους με βάση τη σχετική νομοθεσία, σχετικά με **όλα τα υλικά ενδιαφέροντος από άποψης ακτινοπροστασίας** που απαριθμούνται στην παρ. 1 της Κ.Δ.Π. 392/2019, με ιδιαίτερη έμφαση σε **γρανιτοειδή υλικά**, τα οποία δεν παράγονται στην Κύπρο μεν, εντούτοις εισάγονται και χρησιμοποιούνται σε μεγάλη κλίμακα στην οικοδομική βιομηχανία της Κύπρου.

Στην πράξη, η πιο πάνω υποχρέωση ικανοποιείται με την προσκόμιση στο ΤΕΕ πιστοποιητικού μέτρησης της συγκέντρωσης ενεργότητας ραδιονουκλιδίων για κάθε υλικό που τοποθετείται στην αγορά. Όπως αναφέρεται και πιο πάνω, το πιστοποιητικό αυτό είναι δυνατό να παρέχεται:

- (α) στις περιπτώσεις εισαγόμενων οικοδομικών υλικών που τοποθετούνται στην αγορά, από τον κατασκευαστή ή προμηθευτή στο εξωτερικό, ή
 - (β) σε άλλες περιπτώσεις, στις οποίες δεν διατίθεται ή δεν είναι δυνατό να εξασφαλιστεί τέτοιο πιστοποιητικό από τον κατασκευαστή ή προμηθευτή, απόεγκεκριμένο ραδιοαναλυτικό εργαστήριο στην Κύπρο. Επί του παρόντος, η δυνατότητα αυτή παρέχεται από το Γενικό Χημείο του Κράτους (βλ. και παρ. 6 της Κ.Δ.Π. 392/2019).
6. Ενόψει των πιο πάνω και εφόσον διαθέτετε ήδη ή προτίθεστε να διαθέσετε στην αγορά οικοδομικά υλικά που παρουσιάζουν ενδιαφέρον από άποψης ακτινοπροστασίας ως προς την ακτινοβολία γάμμα που εκπέμπουν, παρακαλώ όπως αποστείλετε στο ΤΕΕ τις πιο πάνω αναγκαίες πληροφορίες το συντομότερο δυνατό, αλλά **όχι αργότερα από την 1η Μαρτίου 2021**.

7. Σε περίπτωση που δεν διαθέτετε ή δεν προτίθεστε να διαθέτετε στην αγορά οικοδομικά υλικά που παρουσιάζουν ενδιαφέρον από άποψης ακτινοπροστασίας ως προς την ακτινοβολία γάμμα που εκπέμπουν, παρακαλώ όπως επίσης ενημερώσετε το ΤΕΕ σχετικά.
8. Στις περιπτώσεις που κρίνεται αναγκαίο και σύμφωνα με την Κ.Δ.Π. 392/2019, τα πρόσωπα που διαθέτουν ή προτίθενται να διαθέτουν στην αγορά οικοδομικά υλικά δύνανται να χρησιμοποιούν τις υπηρεσίες Εμπειρογνομόνων Ακτινοπροστασίας που έχουν εγκριθεί προς τούτο από την Υπηρεσία Ελέγχου. Επικαιροποιημένος κατάλογος των Εμπειρογνομόνων αυτών είναι αναρτημένος στον επίσημο ιστότοπο του ΤΕΕ (Διαδρομή: Τομέας Πολιτικής > Ακτινοπροστασία > Γνωστοποιήσεις, Εγκρίσεις, Αναγνώριση και σχετικά Τέλη > Αναγνώριση Υπηρεσιών και Εμπειρογνομόνων (Δοσιμετρίας, Επαγγελματικής Υγείας, Ακτινοπροστασίας, Ιατρικής Φυσικής)).
9. Η σχετική νομοθεσία που αναφέρεται στη παρούσα επιστολή είναι επίσης αναρτημένη στον ιστότοπο του ΤΕΕ (Διαδρομή: Νομοθεσία > Η περί Προστασίας από Ιονίζουσες Ακτινοβολίες και Πυρηνικής και Ραδιολογικής Ασφάλειας και Προστασίας νομοθεσία > Νόμος ή Κανονισμοί).

Για πρόσθετη πληροφόρηση ή διευκρινίσεις στο θέμα μπορείτε να επικοινωνείτε με τους Λειτουργούς της Υπηρεσίας Ελέγχου του ΤΕΕ στα τηλέφωνα 22405652 / 3 / 4 / 7.

Με εκτίμηση,

(υπογεγραμμένο)

(Αναστάσιος Γιαννάκης)
Διευθυντής

Κοιν.: - Γενικό Διευθυντή
Ομοσπονδίας Εργοδοτών και Βιομηχάνων
- Παγκύπριο Σύνδεσμο Σκυροποιών
- Σύνδεσμο Βιομηχάνων Μωσαϊκών και Μαρμάρων
- Σύνδεσμο Τουβλοποιών και Κεραμοποιών
- Διευθυντή
Γενικού Χημείου του Κράτους